

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZYRODY DLA UCZNIĄ KLASY IV

OCENA ŚRÓDROCZNA

Uczeń otrzyma ocenę dopuszczającą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dobrą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, jeśli:
<p>Wie czym się zajmuje przyroda i jakie są jej sposoby poznawania; posługuje przyrządami do obserwacji przyrodniczych.; Umie posługiwać się kompasem. Nazywa i wyznacza kierunki główne, Wymienia wybrane cechy astronomicznych pór roku; Nazywa przyrządy służące do pomiaru składników pogody, wyróżnia elementy pogody. Opisuje zmiany w wędrówce słońca nad widnokretem w ciągu roku; Rozpoznaje stany skupienia wody.; Posługuje się pojęciem substancji, rozpoznaje substancje kruche, plastyczne, sprężyste Wyjaśnia istotę podstawowych procesów życiowych organizmów; Podaje przykłady organizmów różnym poziomie organizacji budowy; Układa łańcuchy pokarmowe; Posługuje się podręcznikiem, wypełnia tablele, odczytuje informacje z rysunku, schematu.</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz: Wie jak prowadzić obserwacje i eksperyment, potrafi wyciągać wnioski. Opisuje elementy przyrody; Wyznacza kierunki geograficzne poznanymi sposobami; Charakteryzuje wędrówkę Słońca nad widnokretem oraz astronomiczne pory roku; Opisuje składniki pogody; opisuje przemiany fazowe na przykładzie wody; Podaje przykłady zastosowania substancji o kreślonych cechach; Wyjaśnia na czym polega oddychanie i odżywianie organizmów; opisuje różne sposoby odżywiania; Opisuje hierarchiczną budowę organizmów wielomórkowych;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną oraz: Potrafi zastosować poznaną wiedzę w praktyce. Opisuje wzajemne wpływy składników krajobrazu; Klasyfikuje poznane zjawiska, organizmy, elementy środowiska; Wyjaśnia znaczenie procesów życiowych zachodzących w żywych organizmach. Wyjaśnia przyczyny poznanych zmian w środowisku, np. wysokość Słońca nad horyzontem, pory roku; Dostrzega związki pomiędzy budową a funkcją organizmów, organów; Sprawnie prowadzi obserwacje przyrodnicze oraz wykorzystuje niezbędne przyrządy</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą oraz: Prezentuje przykłady praktycznego zastosowania poznanych wiadomości. Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania sytuacji problemowych; Porównuje zjawiska, cechy, ich właściwości. Projektuje i przeprowadza proste doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Dostrzega związki przyczynowo-skutkowe.</p>
Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeśli:	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz: Samodzielnie zdobywa i przekazuje informacje wykorzystując wszelkie źródła wiedzy. Umiejętnie kojarzy wszelkie zjawiska, zna i rozumie mechanizm ich powstawania. . Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Potrafi przewidzieć skutki procesów, zjawisk przyrodniczych.</p>		

OCENA ROCZNA

Uczeń otrzyma ocenę dopuszczającą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dobrą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, jeśli:
<p>Opisuje funkcje wybranych układów narządów człowieka; zna zasady zdrowego stylu życia, opisuje zmiany okresu dojrzewania; wymienia przykłady chorób zakaźnych, opisuje sposoby zapobiegania im; Zna zasady bezpiecznego zachowania się w domu i poza nim. Wie jak postępować w przypadku doznanych urazów; Posługuje się planem i mapą turystyczną; Opisuje cechy krajobrazu, rozpoznaje formy terenu, typ skały, gleby; klasyfikuje wody słone i słodkie; Wskazuje zmiany w krajobrazie najbliższej okolicy; Wie jak zachować się na obszarach chronionych; Zna organizmy poznawanych środowisk lądowych i wodnych, opisuje wybrane przystosowania; Zna budowę lasu, rolę biologiczną i gospodarczą. Posługuje się podręcznikiem, wypełnia tablele, odczytuje informacje z rysunku, schematu.</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz: Charakteryzuje pracę poznawanych układów narządów człowieka; Opisuje drogi wnikania, rozprzestrzeniania się wybranych chorób zakaźnych i pasożytniczych; Umie udzielać pierwszej pomocy w poznawanych przykładach; Odczytuje informacje z planu i mapy turystycznej, orientuje je, zna ich elementy; Charakteryzuje elementy krajobrazu; opisuje wypukłe i wklęsłe formy terenu, typy skał, powstawanie gleby. Opisuje wybrane formy ochrony przyrody i ich znaczenie; Charakteryzuje cechy poznawanych środowisk wodnych i lądowych, klasyfikuje je; Opisuje przystosowania organizmów do poznanych środowisk, ich wzajemne zależności; charakteryzuje składniki tych środowisk; Charakteryzuje gatunki wykorzystywane przez człowieka;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną oraz: Potrafi zastosować poznaną wiedzę w praktyce i prostych zadań problemowych.; Opisuje wzajemne wpływy składników krajobrazu; Klasyfikuje poznane zjawiska, organizmy, elementy środowiska; Wyjaśnia znaczenie procesów życiowych zachodzących w żywych organizmach, w tym w ciele człowieka; Opisuje budowę poznawanych układów narządów w ciele człowieka ; Opisuje niezbędne przystosowania organów/ organizmu do pełnionych funkcji życiowych. Dostrzega związki pomiędzy budową a funkcją organizmów, organów; Wyjaśnia wpływ środowiska na organizmy. Sprawnie prowadzi obserwacje przyrodnicze oraz wykorzystuje niezbędne przyrządy</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą oraz: Prezentuje przykłady praktycznego zastosowania poznanych wiadomości. Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania sytuacji problemowych; Porównuje zjawiska, cechy, ich właściwości. Porównuje cechy budowy i funkcjonowanie wybranych układów narządów człowieka oraz organizmów różnych środowisk. Wskazuje zależności między składnikami przyrody a życiem organizmów żywych. Projektuje i przeprowadza proste doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Dostrzega związki przyczynowo-skutkowe.</p>
Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeśli:	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz: Samodzielnie zdobywa i przekazuje informacje wykorzystując wszelkie źródła wiedzy. Umiejętnie kojarzy wszelkie zjawiska, zna i rozumie mechanizm ich powstawania. . Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Potrafi przewidzieć skutki procesów, zjawisk przyrodniczych.</p>		

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z BIOLOGII DLA UCZNIĄ KLASY V
OCENA ŚRÓDROCZNA

Uczeń otrzyma ocenę dopuszczającą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dobrą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, jeśli:
<p>Wskazuje biologię jako naukę o organizmach, wymienia czynności życiowe organizmów; wymienia źródła wiedzy przyrodniczej, z pomocą nauczyciela prowadzi proste obserwacje i eksperymenty metodą naukową, prowadzi obserwacje mikroskopowe; wymienia najważniejsze substancje budujące organizmy; rozpoznaje komórkę roślinną i zwierzęcą, wymienia elementy ich budowy; wyjaśnia czym jest samożywność i cudzożywność, podaje przykłady organizmów; określa sens oddychania, wymienia sposoby oddychania; Wymienia nazwy królestw organizmów; wyjaśnia dlaczego wirusy nie są organizmami, Rozpoznaje poznawane grupy organizmów (bakterie, grzyby, protisty, grzyby, porosty), wymienia ich najważniejsze cechy, znaczenie biologiczne i gospodarcze; Wyszukuje w tekście określoną informację, odczytuje dane z tabeli. Przeprowadza proste obserwacje i eksperymenty po omówieniu instrukcji;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz: Określa przedmiot badań biologii jako nauki; opisuje wskazane cechy organizmów; wyjaśnia czym zajmuje się wskazana dziedzina biologii; Porównuje obserwacje z doświadczeniem; wykonuje proste preparaty mikroskopowe, przygotowuje mikroskop do pracy, oblicza powiększenie mikroskopu; Wymienia sześć najważniejszych pierwiastków budujących organizmy, podaje przykłady produktów boga rytych w białka, cukry i tłuszcze; wymienia elementy komórki roślinnej i zwierzęcej, rozpoznaje inne typy komórek; Opisuje funkcje organelli komórkowych; Wskazuje substancje biorące udział w fotosyntezie i jej produkty; Opisuje różne sposoby odżywiania; wyróżnia oddychanie tlenowe i fermentację, podaje przykłady organizmów wykorzystujące te sposoby oddychania; Wyjaśnia czym zajmuje się systematyka; podaje cechy i przykłady gatunku; Charakteryzuje poznawane grupy organizmów (bakterie, protisty, grzyby, porosty), np.: środowisko życia, budowa, czynności życiowe</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą, dostateczną oraz: Wskazuje cechy wspólne organizmów, opisuje czynności życiowe organizmów; na podstawie opisu przeprowadza doświadczenie metodą naukową; rozróżnia próbę kontrolną i badawczą; opisuje źródła wiedzy przyrodniczej; Samodzielnie opisuje budowę mikroskopu optycznego; prowadzi obserwacje, wykonuje preparaty mikroskopowe; Wymienia substancje budujące żywe organizmy, opisuje rolę białek, cukrów, tłuszczów i kwasów nukleinowych; opisuje budowę poznanych typów komórek oraz funkcje organelli. Wymienia czynniki niezbędne do przeprowadzenia fotosyntezy; wyjaśnia znaczenie fotosyntezy, oddychania beztlenowego, fermentacji; Wskazuje przystosowania do różnych sposobów odżywiania się organizmów; Opisuje budowę, czynności życiowe, znaczenie bakterii, protistów, grzybów, porostów; Wykorzystuje wiedzę w praktyce; Posługuje się poznаныmi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązania prostych zadań problemowych; Planuje przebieg prostych obserwacji i eksperymentów, formułuje wnioski;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą oraz: Charakteryzuje wszystkie czynności życiowe organizmów; wymienia hierarchicznie poziomy budowy organizmu roślinnego i zwierzęcego; charakteryzuje wybrane dziedziny biologii; Porównuje poznawane typy komórek; Porównuje fotosyntezę, cudzożywność, oddychanie tlenowe i fermentację; Porównuje cechy budowy i funkcjonowanie wybranych grup organizmów (bakterie, protisty, grzyby, porosty); Prezentuje przykłady praktycznego zastosowania poznanych wiadomości. Posługuje się poznаныmi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania zadań problemowych; Porównuje zjawiska, cechy, ich właściwości. Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Sprawnie dostrzega związki przyczynowo-skutkowe, związki pomiędzy budową a funkcją (organelli, komórek, organizmów). Posługuje się informacjami z literatury popularnonaukowej, słowników, źródeł multimedialnych;</p>
Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeśli:	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz: Samodzielnie zdobywa i przekazuje informacje wykorzystując wszelkie źródła wiedzy., Umiejętnie kojarzy wszelkie zjawiska, zna i rozumie mechanizm ich powstawania. . Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Potrafi przewidzieć skutki procesów, zjawisk przyrodniczych.</p>		
OCENA ROCZNA			
Uczeń otrzyma ocenę dopuszczającą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dobrą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, jeśli:
<p>Wymienia i rozpoznaje podstawowe tkanki roślinne; Wskazuje części pędu rośliny, wymienia ich podstawowe funkcje; Rozpoznaje poznawane grupy organizmów (mszaki, paprotniki, nagonasienne, okrytonasienne), wymienia ich najważniejsze cechy, znaczenie biologiczne i gospodarcze; Wymienia rodzaje owoców i sposoby ich rozprzestrzeniania się, wie, jak roślina może rozmnażać się wegetatywnie; rozpoznaje kilka pospolitych roślin nagonasiennych i okrytonasiennych; Wyszukuje w tekście określoną informację, odczytuje dane z tabeli. Przeprowadza proste obserwacje i eksperymenty po omówieniu instrukcji;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz: Rozpoznaje wybrane tkanki roślinne, określa ich funkcje; Omawia budowę pędu rośliny, funkcje poszczególnych organów; Charakteryzuje poznawane grupy organizmów (mszaki, paprotniki, nagonasienne, okrytonasienne), np.: środowisko życia, budowa, czynności życiowe; Wymienia etapy kiełkowania nasion; Rozpoznaje fragmenty służące do rozmnażania wegetatywnego; Rozpoznaje 10 wybranych gatunków roślin nagonasiennych lub okrytonasiennych;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą, dostateczną oraz: Rozpoznaje różne rodzaje tkanek roślinnych pod mikroskopem; wskazuje cechy adaptacyjne tkanek roślinnych do pełnionych funkcji; Wskazuje na modyfikacje organów roślinnych, wyjaśnia ich znaczenie; Opisuje budowę, czynności życiowe, znaczenie mszaków, paprotników, nagonasiennych, okrytonasiennych; Wskazuje na zmiany w kwiecie zachodzące po zapyleniu, określa rolę owocni w klasyfikacji owoców; Porównuje sposoby rozmnażania się okrytonasiennych; Z pomocą nauczyciela posługuje się kluczem do oznaczania gatunków; rozpoznaje pospolite rośliny nago- i okrytonasienne; Wykorzystuje wiedzę w praktyce; Posługuje się poznаныmi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązania prostych zadań problemowych; Planuje przebieg obserwacji i eksperymentów, formułuje wnioski;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą oraz: Porównuje cechy budowy i funkcjonowania mszaków, paprotników, nagonasiennych, okrytonasiennych; Prezentuje przykłady praktycznego zastosowania poznanych wiadomości. Posługuje się poznаныmi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania zadań problemowych; Porównuje zjawiska, cechy, ich właściwości. Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Sprawnie dostrzega związki przyczynowo-skutkowe, związki pomiędzy budową a funkcją. Posługuje się informacjami z literatury popularnonaukowej, słowników, źródeł multimedialnych;</p>
Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeśli:	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz: Samodzielnie zdobywa i przekazuje informacje wykorzystując wszelkie źródła wiedzy., Umiejętnie kojarzy wszelkie zjawiska, zna i rozumie mechanizm ich powstawania. . Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Potrafi przewidzieć skutki procesów, zjawisk przyrodniczych.</p>		

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z BIOLOGII DLA UCZNIĄ KLASY VI
OCENA ŚRÓDROCZNA

Uczeń otrzyma ocenę dopuszczającą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dobrą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, jeśli:
<p>Wymienia cechy wspólne zwierząt, opisuje poziomy organizacji ciała zwierząt ; opisuje cechy kręgowców i bezkręgowców, podaje przykłady organizmów; Rozpoznaje tkanki zwierzęce na rysunku i pod mikroskopem, podaje ich podstawowe funkcje; Opisuje najważniejsze cechy budowy parzydełkowców, płazińców, obleńców, pierścienic, stawonogów i mięczaków; podaje przykłady gatunków z wymienionych grup, określa przynależność systematyczną gatunku na podstawie ilustracji; Potrafi podać najbardziej typowe znaczenie przedstawicieli poszczególnych grup bezkręgowców w życiu człowieka ; Wie jak zapobiegać chorobom pasożytniczym wywołanym przez robaki pasożytnicze; Wyszukuje w tekście określoną informację, odczytuje dane z tabeli. Przeprowadza proste obserwacje i eksperymenty po omówieniu instrukcji;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz: Charakteryzuje cechy królestwa zwierząt ; Opisuje typową budowę, występowanie i funkcje tkanek zwierzęcych; Charakteryzuje najważniejsze cechy parzydełkowców, płazińców, obleńców, pierścienic, stawonogów i mięczaków (środowisko życia, charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej i wewnętrznej, czynności życiowe, , znaczenie biologiczne i gospodarcze); Zna choroby pasożytnicze wywoływane przez bezkręgowce i sposoby zapobieganie im; Zalicza wskazane organizmy do odpowiedniej grupy bezkręgowców, uzasadnia wybór;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną oraz: Porównuje cechy organizmów z królestwo zwierząt z przedstawicielami innych królestw; Wykazuje związek pomiędzy budową a funkcją tkanek zwierzęcych; Charakteryzuje szczegółowo cechy parzydełkowców, płazińców, obleńców, pierścienic, stawonogów i mięczaków : środowisko życia, charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej i wewnętrznej, czynności życiowe, znaczenie biologiczne i gospodarcze); Wykazuje na wybranych przykładach związek pomiędzy budową a trybem życia, charakterem czynności życiowych; Opisuje cykl rozwojowy tasiemca i glisty ludzkiej; Wymienia i rozpoznaje gatunki zagrożone w Polsce wyginieciem; Sprawnie wykorzystuje wiedzę w praktyce; Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązania prostych zadań problemowych; dostrzega związki przyczynowo-skutkowe; Planuje przebieg prostych obserwacji i eksperymentów, formułuje wnioski;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą oraz: Porównuje poznawane typy tkanek zwierzęcych; Porównuje cechy budowy i funkcjonowanie poznanych grup bezkręgowców (gąbki, parzydełkowce, płazińce, obleńce, pierścienice, stawonogi i mięczaki) ; Prezentuje przykłady praktycznego zastosowania poznanych wiadomości. Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania zadań problemowych; Porównuje zjawiska, cechy, ich właściwości. Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Sprawnie dostrzega związki przyczynowo-skutkowe, związki pomiędzy budową a funkcją (tkanek, narządów, układów narządów, organizmów). Posługuje się informacjami z literatury popularnonaukowej, słowników, źródeł multimedialnych;</p>
Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeśli:	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz: Samodzielnie zdobywa i przekazuje informacje wykorzystując wszelkie źródła wiedzy., Umiejętnie kojarzy wszelkie zjawiska, zna i rozumie mechanizm ich powstawania. . Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Potrafi przewidzieć skutki procesów, zjawisk przyrodniczych.</p>		

OCENA ROCZNA

Uczeń otrzyma ocenę dopuszczającą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dobrą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, jeśli:
<p>Wymienia cechy wspólne kręgowców, Opisuje najważniejsze, specyficzne cechy budowy i czynności życiowych ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków; Podaje najważniejsze cechy związane z przystosowaniem danje grupy kręgowców do środowiska życia (woda- ryby, wodno-łądowe- płazy, lądowe – gady, zdolność do lotu- ptaki, Wymienia przykłady gatunków z wymienionych grup, określa przynależność systematyczną gatunku na podstawie ilustracji; Podaje przykłady zwierząt zmiennocieplnych i stałocieplnych; Potrafi podać najbardziej typowe znaczenie przedstawicieli poszczególnych grup kręgowców w życiu człowieka ; Wyszukuje w tekście określoną informację, odczytuje dane z tabeli. Przeprowadza proste obserwacje i eksperymenty po omówieniu instrukcji;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz: Charakteryzuje najważniejsze cechy ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków: (środowisko życia - przystosowania do środowiska i trybu życia, charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej i wewnętrznej, czynności życiowe, zmiennocieplność/stałocieplność, znaczenie biologiczne i gospodarcze); Zalicza wskazane organizmy do odpowiedniej grupy kręgowców, uzasadnia wybór; Podaje najważniejsze przyczyny zagrożenia wyginieciem i sposoby ochrony ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną oraz: Charakteryzuje szczegółowo cechy ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków: środowisko życia- przystosowania do środowiska i trybu życia, charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej i wewnętrznej, czynności życiowe, znaczenie biologiczne i gospodarcze); Wykazuje na wybranych przykładach związek pomiędzy budową a trybem życia, charakterem czynności życiowych; Wymienia ssaki różnych środowisk i ich przystosowania; Wymienia i rozpoznaje gatunki zagrożone w Polsce wyginieciem; Sprawnie wykorzystuje wiedzę w praktyce; Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązania prostych zadań problemowych; dostrzega związki przyczynowo-skutkowe; Planuje przebieg prostych obserwacji i eksperymentów, formułuje wnioski;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą oraz: Porównuje cechy budowy i funkcjonowanie poznanych grup kręgowców (ryby, płazy, gady, ptaki, ssaki) ; Wyjaśnia znaczenie przystosowawcze stałocieplności i , żyworości; Prezentuje przykłady praktycznego zastosowania poznanych wiadomości. Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania zadań problemowych; Porównuje zjawiska, cechy, ich właściwości. Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Sprawnie dostrzega związki przyczynowo-skutkowe, związki pomiędzy budową a funkcją (tkanek, narządów, układów narządów, organizmów). Posługuje się informacjami z literatury popularnonaukowej, słowników, źródeł multimedialnych;</p>
Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeśli:	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz: Samodzielnie zdobywa i przekazuje informacje wykorzystując wszelkie źródła wiedzy., Umiejętnie kojarzy wszelkie zjawiska, zna i rozumie mechanizm ich powstawania. . Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Potrafi przewidzieć skutki procesów, zjawisk przyrodniczych.</p>		

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z BIOLOGII DLA UCZNIĄ KLASY VII

OCENA ŚRÓDROCZNA

Uczeń otrzyma ocenę dopuszczającą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dobrą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, jeśli:
<p>Opisuje hierarchiczną budowę organizmu człowieka; Wymienia i wskazuje narządy i układy narządów budujące ciało człowieka, opisuje ich podstawowe funkcje (skóra, układ ruchu, pokarmowy, krwionośny, limfatyczny) Wie, jak udzielić pierwszej pomocy w nagłych wypadkach; Wie jakie zachowania stanowią zagrożenie dla zdrowia człowieka.; opisuje wybrane choroby poznawanych układów narządów; Wskazuje pokarmy bogate w poszczególne składniki pokarmowe; Wyszukuje w tekście określoną informację, odczytuje dane z tabeli. Przeprowadza proste obserwacje i eksperymenty po omówieniu instrukcji;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz: Poprawnie posługuje się metodologią badań przyrodniczych; Nazywa podstawowe elementy poszczególnych układów narządów budujących ciało człowieka, opisuje ich funkcje i procesy w nich zachodzące (skóra, układ ruchu, pokarmowy, krwionośny, limfatyczny); Wymienia zasady prawidłowego odżywiania i stosuje je w praktyce; omawia zasady dbałości o własne ciało; Opisuje zasady udzielania pierwszej pomocy, stosuje je w praktyce;; Zna zasady przetaczania krwi; Charakteryzuje rolę poszczególnych składników pokarmowych; Podaje przyczyny i skutki wybranych schorzeń poznawanych układów narządów; Wykonuje zadania według pisemnej instrukcji; Samodzielnie przeprowadza obserwacje i eksperymenty, opisuje spostrzeżenia;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną oraz: Wykorzystuje wiedzę w praktyce; Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązania prostych zadań problemowych; Wskazuje związek pomiędzy poszczególnymi układami narządów (skóra, układ ruchu, pokarmowy, krwionośny, limfatyczny), budującymi ciało człowieka; Dostrzega związek pomiędzy budową a funkcją tkanek, narządów, układów narządów; Rozpoznaje choroby poszczególnych układów narządów (pokarmowy, krwionośny, oddechowy, wydalniczy) na podstawie podanych objawów; Planuje przebieg obserwacji i eksperymentów, formułuje wnioski; Dostrzega związki przyczynowo-skutkowe.</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą oraz: Dostrzega organizm człowieka całościowo; Porównuje cechy budowy i funkcjonowanie wybranych układów narządów człowieka (skóra, układ ruchu, pokarmowy, krwionośny, limfatyczny) ; Prezentuje przykłady praktycznego zastosowania poznanych wiadomości. Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania zadań problemowych; Porównuje zjawiska, cechy, ich właściwości. Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Sprawnie dostrzega związki przyczynowo-skutkowe. Posługuje się informacjami z literatury popularnonaukowej, słowników, źródeł multimedialnych;</p>
Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeśli:	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz: Samodzielnie zdobywa, selekcjonuje i przekazuje informacje wykorzystując wszelkie źródła wiedzy., Umiejętnie kojarzy wszelkie zjawiska, zna i rozumie mechanizm ich powstawania. . Potrafi przewidzieć skutki procesów, zjawisk biologicznych. Wykonuje dodatkowe prace wg własnych zainteresowań lub zlecone przez nauczyciela, potrafi biegłe posługiwać się zdobytymi wiadomościami przy rozwiązywaniu zadań problemowych. Samodzielnie przygotowuje lekcję lub jej fragmenty.</p>		
OCENA ROCZNA			
Uczeń otrzyma ocenę dopuszczającą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dobrą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, jeśli:
<p>Wymienia i wskazuje układy narządów budujące ciało człowieka, opisuje ich podstawowe funkcje (oddechowy, wydalniczy, hormonalny, nerwowy); Wie, jak udzielić pierwszej pomocy w nagłych wypadkach; Wie jakie zachowania stanowią zagrożenie dla zdrowia człowieka.; opisuje wybrane choroby poznawanych układów narządów (oddechowy, wydalniczy, hormonalny, nerwowy, narządy zmysłów); Wyjaśnia sens oddychania komórkowego; Opisuje zmiany w organizmie człowieka zachodzące w czasie dojrzewania płciowego; Opisuje etapy rozwojowe człowieka; Wskazuje narządy zmysłów i bodźce przez nie odbierane, Rozpoznaje etapy rozwojowe człowieka; Posługuje się pojęciem homeostazy; Wymienia substancje prowadzące do uzależnień; Wyszukuje w tekście określoną informację, odczytuje dane z tabeli. Przeprowadza proste obserwacje i eksperymenty po omówieniu instrukcji;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz: Nazywa podstawowe elementy poszczególnych układów narządów budujących ciało człowieka, opisuje ich funkcje i procesy w nich zachodzące (oddechowy, wydalniczy, hormonalny, nerwowy); Opisuje zasady udzielania pierwszej pomocy, stosuje je w praktyce;; Opisuje przebieg i znaczenie oddychania komórkowego; Podaje przyczyny i skutki wybranych schorzeń poznawanych układów narządów (oddechowy, wydalniczy, hormonalny, nerwowy, narządy zmysłów); Charakteryzuje etapy rozwojowe człowieka; Opisuje zmiany zachodzące w organizmie w czasie dojrzewania płciowego; Wyjaśnia znaczenie stanu homeostazy organizmu; Opisuje zagrożenia dla zdrowia człowieka związanych z używkami; Wykonuje zadania według pisemnej instrukcji; Samodzielnie przeprowadza obserwacje i eksperymenty, opisuje spostrzeżenia;</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną oraz: Wykorzystuje wiedzę w praktyce; Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązania prostych zadań problemowych; Wskazuje związek pomiędzy poszczególnymi układami narządów, budującymi ciało człowieka; Wyjaśnia na przykładach mechanizmy homeostazy w organizmie; Dostrzega związek pomiędzy budową a funkcją tkanek, narządów, układów narządów; Rozpoznaje choroby poszczególnych układów narządów (nerwowy, hormonalny, rozrodczy)na podstawie podanych objawów; Wyjaśnia negatywny wpływ używek na organizm; Opisuje mechanizm widzenie i powstawania wrażenia słuchowego; Planuje przebieg obserwacji i eksperymentów, formułuje wnioski; Dostrzega związki przyczynowo-skutkowe.</p>	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą oraz: Dostrzega organizm człowieka całościowo; Wyjaśnia funkcjonowanie poszczególnych układów narządów budujących ciało człowieka (oddechowy, wydalniczy, hormonalny, nerwowy, narządy zmysłów);Wyjaśnia mechanizmy regulacyjne w organizmie odpowiedzialne za utrzymanie homeostazy, Porównuje cechy budowy i funkcjonowanie wybranych układów narządów człowieka ; Prezentuje przykłady praktycznego zastosowania poznanych wiadomości. Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania zadań problemowych; Porównuje zjawiska, cechy, ich właściwości. Projektuje i przeprowadza doświadczenia przyrodnicze, prezentuje wyniki i wnioski. Sprawnie dostrzega związki przyczynowo-skutkowe. Posługuje się informacjami z literatury popularnonaukowej, słowników, źródeł multimedialnych;</p>
Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeśli:	<p>Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz: Samodzielnie zdobywa, selekcjonuje i przekazuje informacje wykorzystując wszelkie źródła wiedzy., Umiejętnie kojarzy wszelkie zjawiska, zna i rozumie mechanizm ich powstawania. . Potrafi przewidzieć skutki procesów, zjawisk biologicznych. Wykonuje dodatkowe prace wg własnych zainteresowań lub zlecone przez nauczyciela, potrafi biegłe posługiwać się zdobytymi wiadomościami przy rozwiązywaniu zadań problemowych, Samodzielnie przygotowuje lekcję lub jej fragmenty.</p>		

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z BIOLOGII DLA UCZNIĄ KLASY VIII

OCENA ŚRÓDROCZNA

Uczeń otrzyma ocenę dopuszczającą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dobrą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, jeśli:
Określa zakres badań genetyki, podaje przykłady zastosowania genetyki w różnych dziedzinach. Przedstawia rolę DNA jako nośnika informacji genetycznej; rozróżnia cechy dziedziczne i niedziedziczne; wie, gdzie zachodzą podziały mitotyczne i mejotyczne; Rozróżnia fenotyp i genotyp, cechę dominującą i recesywną; Wymienia czynniki mutagenne; podaje przykłady chorób genetycznych; Posługuje się pojęciem ewolucji, wymienia przykładowe dowody, podaje przykłady doboru sztucznego; wymienia przykłady cech człowieka wskazujące na pokrewieństwo do wybranych grup systematycznych; Wyszukuje w tekście określoną informację, odczytuje dane z tabeli, wykresu, krzyżówki genetycznej.	Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz: Rozumie pojęcie zmienności genetycznej, Wymienia nazwy zasad azotowych, posługuje się pojęciami gen, kariotyp, helisa, gen, genotyp, nukleotyd, cecha dominująca, recesywna, homozygota, heterozygota, mutacja genowa, chromosomowa; Rozumie sens podziałów mitotycznych i mejotycznych; Omawia badania G. Mendla, wykonuje krzyżówki jednogenowe; Omawia dziedziczenie wybranych cech człowieka, w tym grup krwi i płci; Omawia dowody ewolucji, posługuje się pojęciem relik, endemit, dobór naturalny i sztuczny, wymienia czynniki, które miały wpływ na ewolucję człowieka. Określa stanowisko systematyczne człowieka,	Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną oraz: Uzasadnia występowanie zmienności genetycznej wśród ludzi; wyjaśnia proces replikacji i jego znaczenia; Wskazuje cechy indywidualne i gatunkowe; omawia zastosowanie genetyki w różnych dziedzinach; Omawia podziały komórkowe, wskazuje różnice, prawo czystości gamet; Wyjaśnia mechanizm powstawania mutacji, znaczenie badań prenatalnych; Rozwiązuje krzyżówki genetyczne; Analizuje przebieg ewolucji człowieka Wykorzystuje wiedzę w praktyce; Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązania prostych zadań problemowych; Dostrzega związki przyczynowo-skutkowe.	Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą oraz: Wyjaśnia znaczenie replikacji, rekombinacji genetycznej; zapisuje krzyżówki genetyczne, przewiduje genotyp i fenotyp potomstwa; projektuje krzyżówki genetyczne Prezentuje przykłady praktycznego zastosowania poznanych wiadomości. Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania zadań problemowych; Porównuje i analizuje zjawiska, cechy, ich właściwości. Sprawnie dostrzega związki przyczynowo-skutkowe. Posługuje się informacjami z literatury popularnonaukowej, słowników, źródeł multimedialnych;

Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeśli:	Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz: Samodzielnie zdobywa, selekcjonuje i przekazuje informacje wykorzystując wszelkie źródła wiedzy., Umiejętnie kojarzy wszelkie zjawiska, zna i rozumie mechanizm ich powstawania. . Potrafi przewidzieć skutki procesów, zjawisk biologicznych. Wykonuje dodatkowe prace wg własnych zainteresowań lub zlecone przez nauczyciela, potrafi biegłe posługiwać się zdobytymi wiadomościami przy rozwiązywaniu zadań problemowych, Samodzielnie przygotowuje lekcję lub jej fragmenty.
---	--

OCENA ROCZNA

Uczeń otrzyma ocenę dopuszczającą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę dobrą, jeśli:	Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, jeśli:
Wie czym zajmuje się ekologia, wymienia czynniki ograniczające występowanie różnych gatunków w różnych środowiskach; Rozróżnia populację od gatunku, wymienia wybrane cechy populacji; Podaje przykłady zależności międzygatunkowych; Wie czym jest ekosystem, podaje przykłady oraz jego elementy; wymienia czynniki wpływające na stan ekosystemów; Podaje przykłady wpływu człowieka na bioróżnorodność; Wymienia przykłady zasobów przyrody oraz racjonalnych sposobów gospodarowania nimi; Wymienia formy ochrony przyrody; Wyszukuje w tekście określoną informację, odczytuje dane z tabeli, wykresu.	Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą oraz: Rozróżnia siedlisko i niszę ekologiczną, posługuje się pojęciem tolerancji ekologicznej; Omawia cechy populacji; Charakteryzuje antagonizujące i nieantagonizujące zależności pomiędzy populacjami; Wskazuje elementy biocenozy i biotopu, omawia przemiany energii i materii w ekosystemie; Rozróżnia ekosystemy naturalne i sztuczne; Wskazuje przyczyny spadku bioróżnorodności; Klasyfikuje zasoby przyrody ze względu na ich odnawialność i wyczerpywalność; Omawia na czym polega racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody; Rozróżnia zadania różnych form ochrony przyrody, Wykonuje zadania według pisemnej instrukcji; Samodzielnie przeprowadza obserwacje i eksperymenty, opisuje spostrzeżenia;	Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną oraz: Określa wpływ wybranych czynników środowiska na funkcjonowanie organizmów, Omawia skutki zależności antagonistycznych i nieantagonistycznych pomiędzy populacjami, wskazuje przystosowania organizmów do realizacji określonych zależności; omawia różnice pomiędzy ekosystemami, zależności pomiędzy biocenozą a biotopem; przebieg sukcesji pierwotnej i wtórnej; Charakteryzuje poziomy różnorodności biologicznej, wyjaśnia znaczenie biologicznej różnorodności; Wykazuje skutki niewłaściwej eksploatacji zasobów, wyjaśnia na czym polega zrównoważony rozwój; Omawia formy ochrony przyrody; Wykorzystuje wiedzę w praktyce; Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązania prostych zadań problemowych; Dostrzega związki przyczynowo-skutkowe.	Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą oraz: Prezentuje przykłady praktycznego zastosowania poznanych wiadomości. Posługuje się poznanymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania zadań problemowych; Porównuje i analizuje zjawiska, cechy, ich właściwości. Sprawnie dostrzega związki przyczynowo-skutkowe, samodzielnie interpretuje dane; Posługuje się informacjami z literatury popularnonaukowej, słowników, źródeł multimedialnych;
Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeśli:	Opanował wiedzę i zdobył umiejętności przewidziane na ocenę dopuszczającą , dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz: Samodzielnie zdobywa, selekcjonuje i przekazuje informacje wykorzystując wszelkie źródła wiedzy., Umiejętnie kojarzy wszelkie zjawiska, zna i rozumie mechanizm ich powstawania. . Potrafi przewidzieć skutki procesów, zjawisk biologicznych. Wykonuje dodatkowe prace wg własnych zainteresowań lub zlecone przez nauczyciela, potrafi biegłe posługiwać się zdobytymi wiadomościami przy rozwiązywaniu zadań problemowych, Samodzielnie przygotowuje lekcję lub jej fragmenty.		

